

Monitoring zmian w zakresie usług społecznych wrzesień – październik 2021

SPIS TREŚCI

Spis treści

WPROWADZENIE	4
1. PRAWO PRACY.....	5
Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców.....	5
Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	5
2. PRAWO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	6
Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw.	6
8 września 2021r. został przyjęty przez Radę Ministrów projekt ustawy dotyczący nowych regulacji w systemie podatkowym dotyczącym emerytów.....	6
3. PROMOCJA ZATRUDNIENIA, REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	6
Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.....	6
Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakładów aktywności zawodowej.....	7
Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami - nowy projekt, którego celem jest opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami.	7
4. POMOC SPOŁECZNA	8
Deinstytucjonalizacja usług społecznych jako priorytetowy obszar polityki społecznej Unii Europejskiej.....	8
Deinstytucjonalizacja / Seniorzy	16
Rodzinna piecza zastępcza	18
Petycja dotycząca sytuacji domów pomocy społecznej	20
Poselski projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki	21

Przyjęcie przez Radę Ministrów „Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu”	21
5. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	24
Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw	24
6. OPIEKA ZDROWOTNA	25
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej	25
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2021r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19	26
Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego	26
Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne.	27
Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne	27
7. OŚWIATA	27
Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 września 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Karta Nauczyciela	27
Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 października 2021 r. w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej	28
8. INNE	28
Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności, ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz niektórych innych ustaw	28
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii	28

WPROWADZENIE

Niniejszy Monitoring przygotowany przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, omawia istotne zmiany prawne i prezentuje ważne dokumenty i działania z obszaru polskiej i unijnej polityki społecznej odnoszącej się do usług społecznych opublikowane w okresie wrzesień-październik 2021 r.

Niniejszy raport jest pierwszym raportem powstałym w ramach projektu „SUS-Sektor Usług Społecznych” realizowanego przez WRZOS z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

Więcej informacji o projekcie znajdą Państwo na stronie <https://www.wrzos.org.pl/sektor-uslug-spoecznych/>

1. PRAWO PRACY

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców

W dniu 27 października 2021r. ogłoszono Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców zobowiązanych do wpłat na ten Fundusz¹.

Rozporządzenie ma wejść w życie 11 listopada 2021 r².

Komisijny projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych

Projekt wpłynął do Sejmu 8 października a 28 października został skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Jest to aktualny stan prac na dzień 2 listopada 2021 r³.

Projekt dotyczy zwiększenia skuteczności egzekucji sądowych i administracyjnych, innych niż alimentacyjne (petycja nr BKSP-145-577/19) oraz wprowadzenia zmiany w zakresie kwot wolnych od potrąceń w egzekucji z wynagrodzenia za pracę oraz z rachunku bankowego i z rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej

¹ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców zobowiązanych do wpłat na ten Fundusz
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210001939>

² <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001939/O/D20211939.pdf>

³ Komisijny projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych
<https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1696>

2. PRAWO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw.

W dniu 30 września 2021r. wpłynął do Sejmu obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw⁴.

W dniu 28 października 2021r. projekt skierowano do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu.

Projekt dotyczy wprowadzenia do polskiego systemu prawnego emerytury przysługującej wyłącznie z tytułu osiągniętego okresu ubezpieczenia tj. emerytury stażowej, dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. czyli osób objętych nowym systemem emerytalnym, które osiągnęły okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

8 września 2021r. został przyjęty przez Radę Ministrów projekt ustawy dotyczący nowych regulacji w systemie podatkowym dotyczącym emerytów

Rząd szacuje, że ponad osiem milionów emerytów i rencistów zyska dzięki nowym regulacjom ujętym w projekcie ustawy przyjętej 8 września br. przez Radę Ministrów. Emerytury bez podatku to kolejny element kompleksowej polityki senioralnej⁵.

3. PROMOCJA ZATRUDNIENIA, REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

⁴ Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw z dn. 30 września 2021r. <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=1692>
<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/85F4B6EBC112DA32C125877C003EC8A0/%24File/1692-ustawa.pdf>
<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/85F4B6EBC112DA32C125877C003EC8A0/%24File/1692.pdf>

⁵ Projekt ustawy dotyczący nowych regulacji w systemie podatkowym dotyczącym emerytów <https://www.gov.pl/web/rodzina/emeryci-skorzystaja-na-zmianach>

W dniu 17 września 2021r. ogłoszone zostało obwieszczenie Marszałka Sejmu RP w sprawie jednolitego tekstu ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji a 11 października 2021r. umieszczone w Dzienniku Ustaw⁶

Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakładów aktywności zawodowej

W dniu 26 października został ogłoszony jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dn. 29.09.2021r. w sprawie Zakładów Aktywności Zawodowej /ZAZ/⁷

Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami - nowy projekt, którego celem jest opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami.

10 września 2021 r. w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej podpisana została umowa o partnerstwie na rzecz realizacji projektu, którego celem jest opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami⁸.

Otworzy to drzwi do pełnego wdrożenia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Celem projektu jest opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami. To z kolei ma umożliwić pełne wdrożenie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Umowa jest początkiem bardzo ważnego etapu. Polska ratyfikowała Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych już w 2012 roku. Teraz po prawie 10 latach przystępuje do praktycznego wdrożenia tejże konwencji poprzez stworzenie projektu ustawy.

Ustawa ma zmienić nie tylko sytuację osób z niepełnosprawnościami w Polsce, ale cały system postrzegania tej grupy obywateli, jak i miejsca tych obywateli w kraju.

Projekt będzie realizowany w Partnerstwie z: Polskim Forum Osób z Niepełnosprawnościami, Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego (z siedzibą w Krakowie), Uniwersytetem Warszawskim, Szkołą Główną Handlową w Warszawie, Fundacją Naukową Instytut Badań Strukturalnych. Liderem projektu jest Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w MRiPS.

⁶ Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 17 września 2021r. w sprawie jednolitego tekstu ustawy o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001842/T/D20211842L.pdf>
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001842/O/D20211842.pdf>

⁷ jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dn. 29.09.2021r. w sprawie Zakładów Aktywności Zawodowej ogłoszony 26 października 2021r.

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001934/O/D20211934.pdf>

⁸ umowa podpisana w MRiPS w dniu 10 września 2021r. o partnerstwie na rzecz realizacji projektu, którego celem jest opracowanie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami

<https://www.gov.pl/web/rodzina/wyrownywanie-szans-osob-z-niepełnosprawnościami>

Projekt przewiduje analizę faktycznej sytuacji osób z niepełnosprawnościami – przegląd i analizę wszystkich rozwiązań prawnych z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, a także szerokie konsultacje społeczne z uwzględnieniem wszystkich zainteresowanych. To m.in. osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego.

Zakłada się, że projekt będzie realizowany od września 2021 do października 2023 r.

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych przyjęta została przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 r. Polska ratyfikowała ją we wrześniu 2012 r.

Ustawa o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami będzie zawierała regulacje związane z niepełnosprawnością, nie znajdujące się w innych aktach prawnych. Celem nowej ustawy będzie zapewnienie mechanizmów wsparcia zgodnych z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych i „operacjonalizacja” jej postanowień, wraz z odniesieniem do definicji zawartych w Konwencji.

4. POMOC SPOŁĘCZNA

Deinstytucjonalizacja usług społecznych jako priorytetowy obszar polityki społecznej Unii Europejskiej

Dotychczasowy, polski model usług społecznych realizowany w modelu instytucjonalnym, nie wpisuje się w założenia strategii UE i w standardy praw człowieka XXI wieku.

Według postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych⁹ (UN CPRD), Konwencji ONZ o prawach dziecka¹⁰ oraz europejskiej konwencji praw człowieka¹¹ kraje członkowskie oraz władze Unii Europejskiej są zobowiązane wdrożyć rozwiązania intensyfikujące odejście od opieki instytucjonalnej na rzecz opieki świadczonej na szczeblu lokalnym.

Wśród najważniejszych artykułów konwencji UN CPRD odnoszących się do deinstytucjonalizacji, podstawowe znaczenie ma artykuł 19, który formułuje prawo do niezależnego życia.

⁹ Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/konwencja-onz-o-prawach-osob-niepelnosprawnych>

¹⁰ Konwencja ONZ o prawach dziecka, <https://brpd.gov.pl/konwencja-o-prawach-dziecka/>, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/1991/s/120/526>

¹¹ Europejska konwencja praw człowieka https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

Unia Europejska uznała deinstytucjonalizację usług społecznych /DI/ za jeden z najbardziej priorytetowych obszarów polityki społecznej UE i wszystkie kraje członkowskie są zobowiązane do jej wdrażania.

Jednocześnie warunkiem koniecznym do skorzystania ze środków EFS w nowej perspektywie finansowej na lata 2021–2027, jest opracowanie strategii DI również przez Polskę.

Bezpośrednio odpowiedzialna za stworzenie strategii i przeprowadzenie DI jest strona rządowa.

Organizacje pozarządowe i eksperci od dłuższego już czasu akcentowali palącą potrzebę systemowej zmiany usług społecznych i postulowali konieczność deinstytucjonalizacji tychże usług.

„Idea jest taka, żeby człowiek, jeśli tego chce, mógł jak najdłużej zostać u siebie i na swoich warunkach – żeby miał możliwość wyboru, co chce uczynić ze swoim życiem. Alternatywą dla instytucji mogą być więc mieszkania wspomagane, czy mieszkania adaptabilne lub inne formy, w których człowiek może żyć tak, jak dotychczas, korzystając z pomocy”

czytamy na stronie pomocniczej utworzonej przez WRZOS, poświęconej w całości DI deinstytucjonalizacja.info.pl¹².

Kwestię DI – w tym wypadku rodzinnej pieczy zastępczej, porusza również wywiad z autorem radiowego serialu dokumentalnego pt. „Piecza” - Michałem Janczarem, który ukazał się dla portalu ngo.pl pt. „Nikt nie powinien żyć w instytucji”¹³.

Konkluzja ww. materiału jest taka, że jako państwo, musimy odchodzić od wielkich, całodobowych instytucji na rzecz usług świadczonych w społecznościach lokalnych.

¹² Informacje na temat deinstytucjonalizacji opracowane przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych WRZOS oraz <https://www.deinstytucjonalizacja.info/>

¹³ Wywiad z autorem serialu „Piecza” Michałem Janczarem dotyczący deinstytucjonalizacji w obszarze pieczy zastępczej <https://publicystyka.ngo.pl/michal-janczura-nikt-nie-powinien-zyc-w-instytucji-wywiad>

Rysunek 1 Europejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności

Rysunek 2

Schemat deinstytucjonalizacji zaproponowany przez grupy robocze pracujące przy MRiPS z udziałem organizacji pozarządowych i samorządów regionalnych

Wsparcie w rodzinie	Wsparcie w środowisku	Mieszkalnictwo	Reforma instytucji	Spójność działań	Koordinacja systemu
Wsparcie spójności funkcjonowania rodzin i ochrony praw dzieci	Budowa stabilnego systemu usług środowiskowych na rzecz osób wymagających wsparcia	Przeciwdziałanie bezdomności	Audyt sytuacji w placówkach całodobowych	System orzecznictwa	Koordinacja krajowa
Rozwój rodzinnej zastępczej	Asystencja osobista osób z niepełnosprawnością	Mieszkalnictwo wspomagane	Moratorium i ograniczenia tworzenie placówek całodobowych	Finansowanie usług społecznych	Koordinacja regionalna
Działania na rzecz dla rodzin z osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Kręgi wsparcia	Mieszkalnictwo adaptabilne	Reforma placówek całodobowego długoterminowego pobytu, w których przebywają dzieci	Budżet osobisty	Koordinacja lokalna i ponadlokalna (CUS)
Rozwój wsparcia dziennego	Wsparcie dla osób z problemami zdrowia psychicznego	Tworzenie zasobu dostępnych cenowo mieszkań docelowych	Reforma placówek całodobowego długoterminowego pobytu, w których przebywają dorośli	Dostępność	Partnerstwo publiczno-społeczne
	Wsparcie procesu usamodzielniania młodzieży			Zawody pomocowe	Budowanie świadomości, edukacja
	Szczególne formy geriatrycznej opieki zdrowotnej				

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS wspólnie z innymi organizacjami obywatelskimi w dniu 20 sierpnia 2020 r. wystosowała pismo do MRiPS, Ministra Zdrowia i Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie strategicznych ram deinstytucjonalizacji¹⁴.

Środowiska pozarządowe postulowały w nim, aby obszar planowanej interwencji publicznej, spełniał wszystkie warunki określone poniżej:

- „ ▪ *ramy strategiczne powinny zostać określone w dokumencie zdefiniowanym na mocy ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw jako „polityka publiczna”;*
- *dokument „polityka publiczna” powinna obejmować wszystkie aspekty deinstytucjonalizacji, oddając w pełni zakres i związek tego procesu z ochroną praw człowieka, łącząc zwłaszcza: pomoc społeczną, wsparcie rodziny, ochronę zdrowia, politykę mieszkaniową;*
- *perspektywa czasowa dokumentu, z uwagi na złożoność i wieloaspektowość działań powinna, zostać przewidziana na okres do 2040 roku;*
- *powstały dokument powinien spełniać wszystkie niezbędne kryteria wskazane przez Ogónoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do wsparcia świadczonego na poziomie lokalnych społeczności. Jednocześnie, wiele elementów dotyczących rozwoju usług społecznych powinno znaleźć się w proponowanym przez MRiPS Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu do 2030 roku. Ma on jednak nieco inną perspektywę, zarówno czasową, jak i merytoryczną, i nie może zawrzeć wielu istotnych elementów całego procesu deinstytucjonalizacji, jak również spełnić wymaganych ram strategicznych tego procesu.*

Nasz głos w przedstawionych sprawach jest propozycją rozwoju dialogowego podejścia do jednej z najważniejszych kwestii społecznych, jakie wymagają rozwiązania w Polsce w XXI wieku. Jesteśmy przekonani, że kwestie te musimy rozwiązywać wspólnie niezależnie, jakie funkcje i role pełnimy. Wierzymy też, że jest to możliwe i konieczne.”

WRZOS uruchomił osobną stronę www, poświęconą wyłącznie strategii, zagadnieniom deinstytucjonalizacji i procesowi prac nad nią¹⁵. Opracował również kalendarium dotyczące prac nad DI.

¹⁴ Pismo organizacji obywatelskich do MRiPS, Ministra Zdrowia i Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dn.28 sierpnia 2020r. w sprawie strategicznych ram deinstytucjonalizacji <https://www.wrzos.org.pl/wp-content/uploads/2021/01/pismo-do-ministrow-ws-stategicznym-ram-deinstytucjonalizacji.pdf>

¹⁵ Podstrona WRZOS-u poświęcona strategii deinstytucjonalizacji i procesowi prac nad nią:

W dniu 4 października 2021 rozpoczęły się konsultacje dokumentu przedłożonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, pod nazwą: „Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021–2035”.

Opublikowano dokument i szczegółowe informacje do dokumentu¹⁶. Data rozpoczęcia konsultacji: 4 października 2021 r. Data zakończenia konsultacji: 2 listopada 2021 r.

Cel konsultowanego projektu:

„Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021–2035” jest polityką publiczną w rozumieniu art. 5 pkt 7b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057). Strategia stanowi wytyczne do działań, które programuje się na lata 2021-2035.

Strategia koncentruje się na pięciu obszarach: opieki nad dzieckiem, w tym dzieckiem z niepełnosprawnością, opieki nad osobami starszymi, niezależnego życia – wsparcia osób z niepełnosprawnościami, wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi, wsparcia osób w kryzysie bezdomności.

Opracowanie strategii dotyczącej deinstytucjonalizacji usług społecznych w Polsce jest również jednym z kryteriów spełnienia warunkowości podstawowej dla polityki spójności w obszarze społecznym na lata 2021-2027 (warunek 4.4, dotyczący krajowych ram strategicznych polityki na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa).”

WRZOS opublikował wspólne stanowisko środowiska organizacji społecznych dotyczące propozycji „Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021–2035”¹⁷. Najistotniejsze zastrzeżenia do propozycji „Strategii” to:

„Niejasny zakres:

Dokument wskazuje, że dotyczy wyłącznie usług społecznych, podczas gdy w jego treści pojawiają się również usługi zdrowotne (co jest jak najbardziej zasadne i istotne). Nie wiadomo jednak, czy jest to całość działań, czy też przypadkowy wybór zakresu usług.

Niekonsekwencja

Język użyty w dokumencie jest niekonsekwentny, miejscami archaiczny. Dziś już nie mówimy o „osobach zależnych” (wskazuje na to m.in. Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030), zaś proponowane w strategii niezależne życie w istocie sprowadza się do opieki. Jest to więc cofanie się do czasów, kiedy pomoc społeczna nazywana była opieką społeczną.

<https://www.deinstytucjonalizacja.info/>

¹⁶ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021–2035” <https://www.gov.pl/web/rodzina/projekt-uchwaly-rady-ministrow-w-sprawie-ustanowienia-polityki-publicznej-pt-strategia-rozwoju-uslug-spoecznych-polityka-publiczna-na-lata-20212035>

¹⁷ [stanowisko środowiska organizacji społecznych](#)

Projekt „SUS-Sektor Usług Społecznych” realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

Iceland
 Liechtenstein
 Norway **Active citizens fund**

Brak spojrzenia problemowego

Zbudowanie całego dokumentu nie problemowo – jak proponowaliśmy – ale w oparciu o grupy docelowe, co powoduje powielanie podobnych kwestii np. koordynacja czy mieszkalnictwo. Pojawiają się różne pojęcia i wskaźniki – np. raz są to mieszkania wspomagane, raz chronione treningowe. W przypadku usamodzielnianej młodzieży do 2040 r. ma być stworzonych jedynie 120 mieszkań treningowych (!), a w przypadku osób w kryzysie bezdomności 2500 (choć nie wiadomo skąd pojawia się wskaźnik dotyczący funkcjonujących obecnie aż 1500 takich mieszkań dedykowanych dla tej grupy osób). Otóż w trakcie naszych prac uznaliśmy za niezwykle istotne znalezienie wspólnego mianownika i wspólnego sposobu finansowania, a nie rozproszenia sektorowych czy departamentalnych działań, jak zostało to obecnie zaproponowane.

Zbyt ogólne podejście

Zbyt ogólne podejście do wielu problemów, co w istocie uniemożliwia poznanie intencji autorów. Połączono różne elementy z dotychczasowych prac nad strategią uzupełniając je nowymi, które nie do końca pasują do pozostałych. Z wykazu wskaźników widać kilka etapów, np. 2025 i 2030 w pojedynczych zadaniach, podczas gdy zdecydowana większość jest określona na 2040 r.

Brak precyzyjnego harmonogramu

Brak sprecyzowanego harmonogramu. Najbardziej konkretnie zaplanowano działania na 2023 i 2025 r. - związane są one z projektem MRiPS „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Każde działanie w Strategii powinno być opisane w sposób, który pozwoli, w najbliższych latach, zaplanować działania wszystkim zainteresowanym podmiotom (m.in. administracji publicznej, Ośrodkom Pomocy Społecznej, Regionalnym Ośrodkom Polityki Społecznej, organizacjom pozarządowym).

Rozbieżności pomiędzy diagnozą i planowanymi działaniami

Rozbieżności pomiędzy diagnozą i planowanymi działaniami. Słusznie wskazano – co też bardzo mocno akcentowaliśmy – że duża część osób wymagających wsparcia znajduje się w rodzinach. Oznacza to potrzebę budowy systemu wsparcia dla rodzin. Tymczasem proponuje się nieobjaśnione „uzawodowienie opiekunów”, co zapewne dotyczy osób niepracujących, podczas gdy pozostałe 90% rodzin wspierających swoich bliskich to osoby pracujące. Dla tej grupy (liczącej ok. 2 mln. osób) nie zaplanowano działań.

Niewłaściwa koordynacja

Cała kwestia koordynacji usług społecznych i zdrowotnych sprowadza się do powołania do 2025 r. instytucji koordynatora w gminie oraz ustanowienia standardów usług. Nie ma wątpliwości, że wprowadzenie takiego zadania o charakterze biurokratycznym sprowadza się do scedowania na Ośrodki Pomocy Społecznej kolejnego zadania, które jak wynika z kontekstu ma być oparte na środkach finansowych w takiej wysokości jak obecnie. Naszym zdaniem, co zostało zapisane w projekcie Strategii z kwietnia 2021 r. – koordynacja działań miała być oparta o poziom regionalny (ROPS, regionalne plany, międzysektorowe platformy usług społecznych), oraz z uwagi na zróżnicowanie potrzeb – o poziom ponadlokalny oparty na Centrach Usług Społecznych (CUS). To właśnie CUS-y miały koordynować

usługi realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje obywatelskie i wiele innych instytucji. Niestety, w przedstawionym do prekonsultacji dokumencie przewiduje się, że w 2030 r. zaledwie w 25% gmin ma funkcjonować CUS.

Finanse

Istotną kwestią są finanse. Oczywiście jest, że zbudowanie źródeł finansowania wymaga czasu i przygotowania – podzielamy tę opinię. Jednak czas na stworzenie nowych źródeł finansowania opartych na montażu finansowym prywatno-samorządowo-rządowym musi zostać poprzedzony dogłębną analizą i uporządkowaniem dotychczasowych źródeł finansowania. Dziś wiele identycznych działań finansowanych jest z różnych źródeł. Brak jest również kluczowej kwestii, którą należy zdecydowanie rozstrzygnąć - finansowania publicznego działań zainicjowanych ze środków budżetu UE. Wiele cennych działań zanika po tzw. okresie trwałości, ponieważ samorząd nie jest w stanie ich utrzymać. Tymczasem źródła rządowe promują powstawanie nowych inicjatyw, zamiast wspieranie tych już istniejących.

Marginalne potraktowanie organizacji obywatelskich

Niepokojące jest również, marginalne potraktowanie organizacji obywatelskich jako istotnego partnera władz publicznych różnych szczebli w procesie rozwoju usług. Oczywiście wspomina się o nich, podobnie jak i o innych „ważnych partnerach”. Wydawało się, że kwestia partnerstwa publiczno-społecznego jest przez wszystkich stawiana jako jeden z warunków pozytywnych zmian uspołeczniających proces rozwoju usług społecznych i zdrowotnych. Niestety, w propozycji ministerialnej to jedynie jeden z pomniejszych elementów.

To tylko niektóre elementy budzące niepokój. Brak konkretnych działań będzie bardzo bolesny zarówno dla polskich rodzin, samorządów, jak i budżetu państwa. Nadal jesteśmy gotowi wspólnie pracować i angażować swój czas. Nie jesteśmy płatnymi ekspertami czy podwykonawcami, ale osobami i przedstawicielami organizacji, którzy chcą pracować dla dobra wspólnego. Wierzymy, że nadal możliwe jest przygotowanie w sposób partycypacyjny, z udziałem ekspertów, Strategii odpowiadającej na wyzwania, które nas czekają.”

25 czerwca 2021 r. MRiPS przedstawiło do prekonsultacji swoją propozycję „Strategii rozwoju usług społecznych”¹⁸ (jeszcze nie skonsultowaną wewnątrz ministerstwa) i zasadniczo różniącą się od przedstawianej przez środowiska obywatelskie wersji przedstawianej przez nas wersji dokumentu z końca kwietnia. To, co zobaczyliśmy w propozycji rządowej powoduje rozgoryczenie i zniechęcenie. Do tej pory wskazywaliśmy na partycypacyjną formułę działania i przygotowywania propozycji strategii, na partnerskie podejście i wzajemne słuchanie się. Otrzymaliśmy produkt, w którym widać wiele inspiracji z naszych prac, jednak zostały one przetworzone w taki sposób, który czyni ten dokument niespójnym i w praktyce niemożliwym do zrealizowania.

¹⁸ Propozycja „Strategii rozwoju usług społecznych” MRiPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/prekonsultacje-projektu-strategii-rozwoju-uslug-spoecznych>

styczeń - kwiecień 2021

Minister Rodziny i Polityki Społecznej Marlena Małąg powołała zespół zadaniowy do spraw opracowania strategii kierowany przez ministra Pawła Wdówikę. W lutym Prezydent RP Andrzej Duda, uznając wagę sprawy, zwołał [Forum Deinstytucjonalizacji](#)¹⁹ pt. „Uspołecznienie – Upodmiotowienie – Personalizacja”. Wspólna praca zaowocowała przedstawieniem 30 kwietnia 2021 r. dokumentu pt. „Usługi społeczne i zdrowotne na rzecz niezależnego i bezpiecznego życia. Strategia deinstytucjonalizacji usług w Polsce 2021-2035 oraz Mapa drogowa wdrażania Strategii deinstytucjonalizacji do 2023 r.”²⁰. Ponadto przygotowano operacyjną mapę drogową działań na okres 2021-2023.

lutym - grudzień 2020

Blisko stu przedstawicieli organizacji obywatelskich oraz samorządów regionalnych i lokalnych postanowiło, wspólnie z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, przystąpić do prac przygotowujących dokument o charakterze strategicznym, ale jednocześnie na tyle skonkretyzowanym, by tworzył mapę drogową zmian systemowych. Wspólnie zaproponowaliśmy zmiany w zakresie: wsparcia rodzin, rozwoju wsparcia środowiskowego, mieszkalnictwa, instytucji całodobowych, oraz sposobu zarządzania zmianami strukturalnymi i finansowymi, tak by najpóźniej do 2035 r. zapewnić każdej osobie potrzebującej wsparcia z powodów społecznych. W sierpniu 2020 r. wspólnie wystąpiliśmy do MRPiPS, Ministra Zdrowia i Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o uspołecznienie prac rządowych²¹. W listopadzie 2020 r. wystąpiliśmy do Prezydenta RP i Prezesa Rady Ministrów o przyspieszenie i skonkretyzowanie wspólnych prac²².

¹⁹ Forum Deinstytucjonalizacji [Forum Deinstytucjonalizacji](#)

²⁰ Dokument pt. „Usługi społeczne i zdrowotne na rzecz niezależnego i bezpiecznego życia Strategia deinstytucjonalizacji usług w Polsce 2021-2035 oraz Mapa drogowa wdrażania Strategii deinstytucjonalizacji do 2023 r. <https://uploads.strikinglycdn.com/files/b48d8627-e028-48d4-bfdb-ee4e629344fb/Strategia%20Deinstytucjonalizacji%20us%C5%82ug%20w%20Polsce%20i%20Mapa%20Drogowa%20do%202023.pdf>

²¹ Pismo do MRPiPS, Ministra Zdrowia i Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o uspołecznienie prac rządowych <https://www.wrzos.org.pl/wp-content/uploads/2021/01/pismo-do-ministrow-ws-statycznych-ram-deinstytucjonalizacji.pdf>

²² wystąpienie do Prezydenta RP i Prezesa Rady Ministrów o przyspieszenie i skonkretyzowanie wspólnych prac <https://www.wrzos.org.pl/wp-content/uploads/2020/11/listdopremieraiprezidentastrategiideinstytucjonalizacji.pdf>

Deinstytucjonalizacja / Seniorzy

MRiPS w dniu 7 października 2021r. opublikowało Program Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy /wpisuje się w założenia procesu DI/

Decyzją Minister Rodziny i Polityki Społecznej przyjęty został „Program rozwoju rodzinnych domów pomocy” na rok 2022 ²³. Powstał również „Informator Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy na rok 2022”

Program jest nową inicjatywą Ministerstwa wspierającą finansowo samorządy lokalne w działaniach na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Celem Programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy oraz rozwój tej formy wsparcia. Program adresowany jest do samorządów gminnych.

„Program zakłada wsparcie finansowe samorządów gminnych w dwóch modułach:

- 1. wsparcie finansowe w zapewnieniu osobom niesamodzielnym pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy poprzez dofinansowanie kosztów, jakie gminy ponoszą w związku z kierowaniem osób do rodzinnych domów pomocy,*
- 2. wsparcie finansowe tworzenia nowych rodzinnych domów pomocy, poprzez dofinansowanie remontów oraz zakupu wyposażenia niezbędnego do uruchomienia nowego domu w budynku, który gmina planuje udostępnić z własnych zasobów organizacji pożytku publicznego lub osobie fizycznej celem uruchomienia domu.*

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zachęca samorządy gminne do zapoznania się z programem oraz aplikowania o środki w ramach programu. W celu ułatwienia realizacji zadania Ministerstwo przygotowało dodatkowo informator, w którym zawarte zostały podstawowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania rodzinnych domów pomocy, jak również szczegóły dotyczące zasad ubiegania się o środki w ramach programu.”

Program zakłada :

- Poprawę dostępności usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy oraz rozwój tej formy wsparcia
- Od przyszłego roku w ramach programu rozwoju rodzinnych domów pomocy gminy będą mogły ubiegać się o dofinansowanie związane z tworzeniem nowych domów oraz dofinansowanie kosztów ponoszonych przez gminy w związku z kierowaniem osób do tych placówek

²³ Program Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy MRiPS z dn. 7.10.2021r. oraz Informator Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy na rok 2022 <https://www.gov.pl/web/rodzina/program-rozwoju-rodzinnych-domow-pomocy>

„Forma usług opiekuńczych w postaci rodzinnego domu pomocy jest ogniwem pośrednim w systemie pomocy społecznej pomiędzy usługami opiekuńczymi świadczonymi w miejscu zamieszkania a całodobową placówką specjalistycznego wsparcia, jaką jest dom pomocy społecznej.

Z danych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wynika, że dzisiaj w 12 województwach funkcjonuje łącznie 47 rodzinnych domów pomocy oferujących miejsca dla ok. 360 osób. 12 domów prowadzonych jest przez organizacje pożytku publicznego, a 35 – przez osoby fizyczne.

– Zależy nam na wsparciu gmin w realizacji zadania, stąd decyzja o uruchomieniu programu rozwoju rodzinnych domów pomocy. Będzie on realizowany od 2022 r. i jest skierowany do samorządów gminnych – podkreśla minister Maląg.

Program składa się z dwóch modułów:

Moduł I zakłada dofinansowanie kosztów, jakie gminy ponoszą w związku z kierowaniem osób do rodzinnych domów pomocy (koszty pobytu osób w placówkach):

- do 30% kosztów ponoszonych przez gminy za pobyt osób kierowanych do rodzinnych domów pomocy przed rokiem 2022,
- do 50% kosztów ponoszonych przez gminy w przypadku nowo kierowanych osób, czyli osób skierowanych decyzją administracyjną do rodzinnego domu pomocy w roku 2022.

Moduł II to dofinansowanie kosztów remontu lub zakupu wyposażenia w przypadku tworzenia nowego rodzinnego domu pomocy:

- dofinansowanie do 80% kosztów realizacji zadania, czyli kosztów remontu lub zakupu wyposażenia celem dostosowania budynku, jaki gmina planuje udostępnić z własnych zasobów, organizacji pożytku publicznego lub osobie fizycznej celem uruchomienia w nim rodzinnego domu pomocy.

Kto może prowadzić rodzinny dom pomocy?

Osoba fizyczna lub organizacja pożytku publicznego na podstawie umowy zawartej z gminą.

Dla kogo?

Dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w formie usług opiekuńczych i bytowych.

Rodzinna piecza zastępcza

„Główne kierunki propozycji zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają oscylować w kierunku lepszej pracy z rodziną, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, lepszego usamodzielniania się wychowanków i mniejszej liczbie adopcji zagranicznych. Zastępowanie placówek Domów Dziecka rodzinną pieczą zastępczą.”

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W dniu 2 czerwca weszła w życie Ustawa z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej²⁴.

W czerwcu sejmowa Komisja do Spraw Petycji skierowała do prac Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Projekt dotyczy nadania prawa wojewodzie do wydawania zezwoleń na funkcjonowanie na jednej nieruchomości gruntowej lub w jednym budynku placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz innej jednostki organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu przede wszystkim poprawę sytuacji rodzin zastępczych – a w konsekwencji dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w domu biologicznym.

Nowelizacja zakłada gwarancję, że wynagrodzenie rodzin zastępczych nie może być niższe niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Nowelizacja powoła również do życia dosyć specyficzny rejestr, który będzie zawierał:

- wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, z podziałem na dzieci i osoby umieszczone albo przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej
- wykaz osób posiadających pozytywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe albo zawodowe
- wykaz rodzinnych domów dziecka
- wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych
- wykaz osób usamodzielnianych.

²⁴ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1006>

Dzięki nowelizacji pracownik, który przyjął dziecko na wychowanie oraz wystąpił do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka, będzie miał prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez to dziecko 18. roku życia

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy z dn. 15 kwietnia 2021r. o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W dniu 10 czerwca 2021r. wpłynął do Sejmu komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy z dn. 15 kwietnia 2021r. o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Dotyczy on nadania prawa wojewodzie na wydawanie zezwoleń na funkcjonowanie na jednej nieruchomości gruntowej lub w jednym budynku placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz innej jednostki organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej²⁵

22 czerwca 2021r. skierowano projekt do opinii organizacji samorządowych. 23 czerwca 2021 r. skierowano projekt do I czytania w komisjach do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Na dzień 31 października 2021 r. nie zostały wprowadzone żadne dalsze zmiany legislacyjne.

Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw

21 października Prezydent podpisał ustawę o nowelizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw²⁶. Ustawa oczekuje na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Nowelizacja wprowadza następujące zmiany:

- zmianę organu realizującego świadczenie wychowawczego (wójt, burmistrz, prezydent miasta, wojewoda) na Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- zmianę dotychczasowej formy składania wniosku o ustalenie prawa do świadczenia poprzez wyłączenie formy materialnej wniosku papierowego, składanego bezpośrednio w siedzibie jednostki właściwej bądź za pośrednictwem przesyłki listowej i pozostawienie wyłącznie możliwości składania wniosku poprzez systemy teleinformatyczne,
- zmianę sposobu wypłaty świadczenia wychowawczego poprzez odejście od wypłaty w formie gotówkowej i przekazem pocztowym na rzecz wypłaty w formie bezgotówkowej na wskazany przez wnioskodawcę numer rachunku bankowego,
- wypłatę świadczeń wychowawczych w pełnej wysokości osobom, które dotychczas były pozbawione tego świadczenia, lub pobierały świadczenie w obniżonej wysokości, z uwagi na przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

²⁵ Komisyjny projekt ustawy z dn.10 czerwca 2021r. o zmianie ustawy z dn.15 kwietnia 2021r. o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

<https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=76A273A24B7E017CC12586FD00335AB1>

²⁶ Prezydent podpisał ustawę o nowelizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001981/O/D20211981.pdf>

Koszty obsługi świadczenia wychowawczego określone są ustawowo, jako procent od kwoty wypłaconych świadczeń. Proponowane określenie kosztów obsługi jako 0,1 proc. kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczeń wychowawczych stanowić będzie wielokrotną oszczędność względem dotychczasowych regulacji.

W okresie 2022 – 2032 łączne szacowane koszty obsługi wyniosą ok. 427 mln zł, co oznacza oszczędności dla budżetu państwa na poziomie ok. 3,1 mld zł w okresie 10 lat.

Wzrost wydatków na świadczenia wychowawcze związany z przyznawaniem świadczeń w pełnej wysokości w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wyniesie ok. 174 mln zł w okresie 2022–2032.

Od 1 stycznia 2022 r., kiedy to ustawa wejdzie w życie, ZUS będzie wypłacał na bieżąco przyznawane przez siebie świadczenia, będzie też od 1 lutego 2022 r. przyjmować wnioski na kolejne okresy, czyli od 1 czerwca 2022 r. Wypłatą świadczeń przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. zajmować się będą gminy (najpóźniej do 31 maja 2022 r.)

Rodzinna piecza zastępcza również wpisuje się w strategię deinstytucjonalizacji

W tym przypadku odchodzenia od państwowych placówek opieki na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej, a w rezultacie całkowitej systemowej zmiany. Ma ona zastąpić przebywanie dzieci i młodzieży pozbawionych rodzin biologicznych w placówkach państwowych na rzecz tworzenia dla nich rodzin zastępczych, gdzie otrzymają troskę, uwagę, wsparcie emocjonalne i miłość rodziców zastępczych - zbliżone do modelu rodzin biologicznych.

Dotychczasowe państwowe placówki opieki nie są w stanie wypełnić potrzeb emocjonalnych i poczucia bezpieczeństwa dzieci z uwagi na specyfikę tej opieki, zmienność opiekunów, przepełnienie placówek etc.

Tak więc wcześniej opisywany Projekt DI ma zajmować się również deinstytucjonalizacją usług związanych z opieką nad dziećmi nie posiadającymi rodzin biologicznych.

Petycja dotycząca sytuacji domów pomocy społecznej

19 lipca 2021 r. do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wpłynęła petycja od Związku Zawodowego Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej przy Domu Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii.

Przedstawiciele Związku domagają się systemowych zmian dotyczących wynagradzania pracowników DPS-ów oraz dodatków związanych z pracą w warunkach szczególnych, w dobie pandemii COVID-19. W petycji Związkowcy obnażają słabości opieki długoterminowej i fakt, że w okresie pandemii wielu pracowników odeszło z pracy w tych bardzo trudnych warunkach²⁷.

²⁷ Petycja do MRiPS od Związku Zawodowego Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej przy Domu Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii z dn.19.07.2021r.. <https://www.gov.pl/web/rodzina/petycja-27-dotyczaca-sytuacji-domow-pomocy-spoecznej>

Poselski projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki

Projekt wpłynął do Sejmu 7 września 2021r. a 29 września został skierowany do I czytania w komisjach do Komisji Polityki społecznej i Rodziny. Po III czytaniu uchwalono ustawę i w dniu 29 października została przekazana do senatu.²⁸

Projekt dotyczy określenia warunków nabywania prawa, trybu przyznawania oraz zasad wypłacania i finansowania świadczenia wyrównującego wysokość emerytury do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Przyjęcie przez Radę Ministrów „Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu”

W dniu 13 września Rada Ministrów przyjęła „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027”, polityka publiczna do roku 2030²⁹.

Program jest dokumentem o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanowionym do realizacji celów związanych z przeciwdziałaniem ubóstwu i wykluczeniu społecznemu zawartych w średniookresowej strategii rozwoju kraju – „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”, w której za istotny element uznano wyodrębnienie problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego, jako części realizacji działań na rzecz zapewnienia spójności społecznej.

Program stanowi jednocześnie realizację polityki społecznej, w szczególności celu szczegółowego 4 Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL): Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne, jak również w zakresie objętym warunkowością podstawową dla Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczącą istnienia i realizacji krajowych strategicznych ram polityki na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. W związku z możliwością korzystania ze środków unijnych na realizację określonych działań

²⁸ Poselski projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1614>

²⁹ W dniu 13 września Rada Ministrów przyjęła „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027”, polityka publiczna do roku 2030” <https://www.gov.pl/web/rodzina/rada-ministrow-przyjela-krajowy-program-przeciwdzialania-ubostwu-i-wykluczeniu-spoecznemu-aktualizacja-2021-2027-polityka-publiczna-z-perspektywa-do-roku-2030> „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027”, polityka publiczna do roku 2030” <http://sipdata.lex.pl/dane/monitory/2021/2521755/1.pdf?ga=2.9337905.541691891.1635813989-403834143.1632949805>

w latach 2021 – 2027 w ramach funduszy polityki spójności wszystkie kraje członkowskie, w tym Polska, zobowiązane są do posiadania krajowych lub regionalnych ram strategicznych lub prawnych na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa spełniających określone wymogi. Celem głównym Programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Cel ten jest tożsamy z celem nr 4 wskazanym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, gdyż KPPUiWS jako program rozwoju stanowi rozwinięcie i uzupełnienie Strategii w tym konkretnym obszarze.

Jednocześnie Program jest dokumentem wdrożeniowym bezpośrednio odnoszącym się do realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w zakresie Celu II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

Dla zrealizowania celu głównego Programu wskazano trzy cele szczegółowe oraz pięć priorytetów wyznaczonych do realizacji tych celów szczegółowych. W celu ułatwienia realizacji celów szczegółowych Priorytety zostały podzielone na Działania. Zarówno cele, jak i priorytety są ze sobą związane i wynikają z diagnozy. Zawiera ona główne obszary społeczne i grupy zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym zaś wszystkie działania zaplanowane w dokumencie mają wpływ na osiągnięcie celu głównego w perspektywie roku 2030. Program ma również na celu urzeczywistnienie idei deinstytucjonalizacji w obszarze usług społecznych, poprzez wskazanie konkretnych działań i kierunków rozwoju.

Krajowy Program jest dokumentem zawierającym działania do realizacji zarówno ze środków krajowych jak również funduszy europejskich. Sposób zarządzania środkami budżetowymi jak i środkami funduszy europejskich jest uregulowany odrębnymi przepisami, podobnie jak sposób ubiegania się o finansowanie przedsięwzięć ze środków budżetowych i unijnych. Realizacja Krajowego Programu nie wpływa na zmiany w przepisach w zakresie zarządzania przepływami finansowymi i ich wielkością.

Program stanowi ramy strategiczne na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa, które spełniają postawione wymogi, wskazuje działania do realizacji oraz indykatywne źródła finansowania, które można wykorzystać na ten cel.

W Programie nie planuje się powołania dodatkowych instytucji do kontroli realizacji działań Programu. Finansowanie Programu zaplanowane jest zarówno ze środków budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, oraz środków UE przy czym działania wynikające z Programu, dla których przewidziano finansowanie krajowe, będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych w ustawach budżetowych na dany rok i nie będą stanowić podstawy do wystąpienia o dodatkowe środki. Biorąc pod uwagę kształt dokumentu, który zawiera wiele różnych działań nie jest możliwe sztywne określanie wysokości środków przeznaczonych na kolejne lata.

Dokument określa ramy strategiczne na najbliższe lata dla działań służących dalszemu

ograniczaniu ubóstwa, rozwijaniu usług społecznych oraz wspieraniu integracji społecznej. Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach:

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania bezdomności,
- rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej,
- wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Przyjęty dokument ustanawia ramy strategiczne zarówno dla działań ogólnokrajowych, jak i regionalnych. Umożliwia tym samym planowanie i realizację przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które mogą być finansowane tak ze środków krajowych, jak i ze środków funduszy UE z perspektywy finansowej na lata 2021 – 2027.

Według dokumentu EAPN Polska autorstwa dr. hab. Ryszarda Szafenberga pt. „Poverty WATCH 2021. Monitoring ubóstwa finansowego i polityki społecznej przeciw ubóstwu w Polsce w 2020 r.”³⁰:

„SUKCESY W PRZEKRACZANIU MAŁO AMBITNEGO CELU I NOWE CELE DO 2030 r:

W 2011 r. w ramach realizacji Strategii UE „Europa 2020” polski rząd przyjął, że do 2020 r. 1,5 mln Polaków uwolni się od ubóstwa i wykluczenia społecznego.

W całej UE miało to być 20 mln osób. Jako EAPN Polska wielokrotnie zwracaliśmy uwagę, że przyjęty przez Polskę cel jest nieadekwatny, ponieważ jeszcze przed realizacją strategii wskaźnik ten zmniejszył się o ponad milion (rokiem bazowym był 2008).

Do 2019 r. z ubóstwa wyszło nie 1,5 mln, ale łącznie aż 4,8 mln Polaków – czyli jedną czwartą celu dla całej UE – w tym było to 1,4 miliona dzieci.

Proponujemy, aby cele dla Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na 2030r. zostały oparte na podejściu Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, czyli zmniejszenie ubóstwa we wszelkich postaciach o co najmniej połowę:

o co najmniej 3 miliony osób w trudnej sytuacji, w tym co najmniej 500 tys. dzieci według wskaźnika zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym UE (AROPE). Należy również dodać jako cel pomocniczy: zmniejszenie zasięgu ubóstwa skrajnego dzieci poniżej 1 proc., a bezdomności dzieci do zera.

W 2020 R. UBÓSTWO SKRAJNE ROŚNIE, A UBÓSTWO RELATYWNE SPADA

³⁰ dr.hab. Ryszard Szafenberg pt. „Poverty WATCH 2021 monitoring ubóstwa finansowego i polityki społecznej przeciw ubóstwu w Polsce w 2020 r.”
https://www.eapn.org.pl/eapn/uploads/2021/10/monitoring_ubostwa_2021_final.pdf

W 2020 r. zasięg ubóstwa skrajnego zwiększył się z 4,2 do 5,2 proc., a ubóstwa relatywnego zmniejszył się z 13 do 11,8 proc. Ten drugi fakt nie jest pozytywny, gdyż wynika ze spadku średnich wydatków w społeczeństwie w czasie pandemii.

Liczba Polaków żyjących w skrajnym ubóstwie zwiększyła się o około 378 tys.

– z 1,6 mln w 2019 - do 2,0 mln w 2020 roku.

Liczba dzieci w skrajnym ubóstwie zwiększyła się o około 98 tys. – z 313 tys. w 2019 do 410 tys. w 2020 roku. Gdyby miało ich być mniej niż 1 proc., co powinno być celem rządu, to ta liczba nie powinna być wyższa niż 62 tysięcy. Aby to osiągnąć, zasięg ubóstwa skrajnego dzieci musiałby się zmniejszyć o 85 proc.

Liczba skrajnie ubogich seniorów zwiększyła się o około 49 tys. – z 264 tys. w 2019 do 312 tys. w 2020 roku.”

5. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw

W dniu 30 września 2021r. został ogłoszony przez MRiPS Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw³¹

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 został przyjęty uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. (M.P. 2021 poz. 235). Opracowanie nowego dokumentu podyktowane jest upływem perspektywy czasowej, na którą został ustanowiony obowiązujący Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Organizacje miały możliwość zgłaszania uwag do projektu ustawy w terminie 30 dni od dnia otrzymania, dostały następujące organizacje:

1. Rada Pomocy Społecznej
2. Rada Działalności Pożytku Publicznego
3. Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
4. Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej Forum
5. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie
6. „Centrum”
7. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej
8. „Razem”
9. Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej
10. Fundacja „Pomoc Kobietom i Dzieciom”
11. Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego
12. Ogólnopolskiemu Pogotowiu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
13. Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”

³¹ Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dn.30.09.2021r. <https://www.legislacja.gov.pl/projekt/12351802/katalog/12819749#12819749>

14. Fundacja Centrum Praw Kobiet
15. Fundacja „Krajowe Centrum Kompetencji”
16. Komitet Ochrony Praw Dziecka
17. Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
18. Fundacja „Dziecko w Centrum”

Projekt na dzień 1 listopada zatrzymał się na etapie opiniowania:

Opiniowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego projektu Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

Projekt Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zakłada m.in:

Utworzenie i utrzymanie strony internetowej informującej

Ogólnopolska Konferencja dotycząca Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ogólnopolska kampania społeczna

Bieżące utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Dofinansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Utrzymanie całodobowej, bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla ofiar przemocy w rodzinie

6. OPIEKA ZDROWOTNA

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

W Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej³²

Zmianie ulega termin, który jest wydłużony z 30 września 2021r. – do 31 grudnia 2021r:

³² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej <https://www.dziennikustaw.gov.pl/D2021000176501.pdf>

„§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1372, z późn. zm.2)) w § 9a wyrazy:

„30 września 2021 r.”

zastępuje się wyrazami:

„31 grudnia 2021 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września 2021r.”

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2021r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19

Rozporządzenie Ministra Zdrowia, z dn. 28 września 2021r. zmieniające rozporządzenie w spr. metody zapobiegania COVID-19³³

mówi, że:

1. „osoba, która najpóźniej w dniu przeprowadzenia szczepienia ukończyła 12. rok życia, niemająca udokumentowanego zakończonego szczepienia, a która została zaszczepiona pierwszą dawką szczepionki dopuszczonej do obrotu w Unii Europejskiej, poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może kontynuować szczepienie drugą dawką na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

2. „W celu kontynuacji szczepienia, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się podmiotowi przeprowadzającemu szczepienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginał zaświadczenia o zaszczepieniu przeciwko COVID-19, zgodny z wzorem obowiązującym w kraju przyjęcia szczepionki przeciwko COVID-19, oraz tłumaczenie tego zaświadczenia na język polski przez tłumacza przysięgłego, a także oświadczenie zawierające zgodę tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na przetwarzanie danych osobowych związanych z wydaniem unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID.”

Zmiana rozporządzenia w sprawie metody zapobiegania COVID-19. Dziennik Ustaw Dz.U.2021.1771. Akt w opracowaniu. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września 2021 r.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego

Zmiany zaproponowane w projekcie rozporządzenia mają na celu uelastycznienie procesu zarządzania kadrą medyczną w okresie walki z epidemią wirusa SARS-CoV-2. Proponuje się przedłużenie do dnia 31 grudnia 2021 r. zwolnienia świadczeniodawców udzielających

³³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19 <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/zmiana-rozporzadzenia-w-sprawie-metody-zapobiegania-covid-19-19149493>

świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego w trybie hospitalizacji z obowiązku zapewnienia kadry lekarsko-pielęgniarskiej, zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 3 rozporządzenia. Decyzja co do obsady lekarsko-pielęgniarskiej oddziałów szpitalnych realizujących poszczególne zakresy świadczeń spoczywa na kierowniku podmiotu leczniczego, który w oparciu o aktualną analizę potrzeb operacyjnych szpitala będzie podejmował decyzję o przesunięciu niezbędnych zasobów kadrowych w obszary o największych deficytach personalnych.

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia spowodują uwolnienie potencjału wykonawczego świadczeniodawców wynikającego z m. in. z ograniczenia realizacji części świadczeń zdrowotnych, zgodnie z zaleceniem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, do zwalczania epidemii wirusa SARS-CoV-2. Swoboda zarządzania personelem medycznym ograniczona zostanie przez obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów przebywających na oddziałach szpitalnych, w szczególności ich stanu zdrowotnego oraz liczby.

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne.

Projekt mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej³⁴.

Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne

Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne³⁵.

7. OŚWIATA

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 września 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Karta Nauczyciela

W dniu 6 września zostało obwieszczone ogłoszenie w sprawie jednolitego tekstu ustawy - Karta Nauczyciela³⁶.

³⁴ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=1568>

³⁵ Sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy - Prawo farmaceutyczne <https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/76F41100F728EB4BC12587640043DBA7/%24File/1618.pdf>

³⁶ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 września 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Karta Nauczyciela <https://www.dziennikustaw.gov.pl/D2021000176201.pdf>

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 października 2021 r. w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej.

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 października 2021 r. w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej

W dniu 22 października 2021 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej wydał Rozporządzenie w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej³⁷.

8. INNE

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności, ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz niektórych innych ustaw

W dniu 21 października Prezydent podpisał Ustawę o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności, ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz niektórych innych ustaw³⁸. Ustawa dotyczy umożliwienia obywatelom załatwianie podstawowych spraw urzędowych zdalnie - przy pomocy prostych, intuicyjnych i dedykowanych konkretnym czynnościom usług elektronicznych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii

³⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 października 2021 r. w sprawie minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2021/pozycja/1962>

³⁸ ustawa o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności, ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz niektórych innych ustaw <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=1399>

W dniu 30 września 2021r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii³⁹.

Rozporządzenie określa m.in.:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 861, z późn. zm.2)) wprowadza się następujące zmiany: 1) w § 2: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do dnia 31 października 2021 r. wstrzymuje się przemieszczanie się pasażerów w transporcie kolejowym wykonywanym z przekroczeniem odcinka granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi.”, b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do dnia 31 października 2021 r. osoba przekraczająca granicę Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącą granicę zewnętrzną w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.3)), w celu udania się do swojego miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązana:”, c) w ust. 4a wyrazy „w ust. 1” zastępuje się wyrazami „w ust. 2”, d) po ust. 4a dodaje się ust. 4aa w brzmieniu: „4aa. Obowiązku, o którym mowa w ust. 4a, nie stosuje się w przypadku przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa wykonujących czynności służbowe oraz osób, wobec których są wykonywane te czynności.”, e) w ust. 18 wyrazy „30 września 2021 r.” zastępuje się wyrazami „31 października 2021 r.”, 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159, 180, 255, 616 i 981. 2) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 879, 905, 957, 1013, 1054, 1116, 1125, 1145, 1262 i 1583. 3) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 251 z 16.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 19.09.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27 oraz Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11. Dziennik Ustaw – 2 – Poz. 1754 f) po ust. 28 dodaje się ust. 28a–28c w brzmieniu: „28a. W celu wydania unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID osoba, która została zaszczepiona przeciwko COVID-19 poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szczepionką dopuszczoną do obrotu w Unii Europejskiej, przedstawia podmiotowi przeprowadzającemu szczepienia ochronne przeciwko COVID-19 oryginał zaświadczenia o zaszczepieniu przeciwko COVID-19, zgodny ze wzorem obowiązującym w kraju przyjęcia szczepionki przeciwko COVID-19, oraz tłumaczenie tego zaświadczenia na język polski przez tłumacza przysięgłego, a także oświadczenie zawierające zgodę tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na przetwarzanie danych osobowych związanych z wydaniem unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID. 28b. Osoby, o których mowa w art. 21c ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zatrudnione w podmiocie, o którym mowa w ust. 28a,

³⁹ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210001754>

wprowadzają dane zawarte w dokumentach, o których mowa w ust. 28a, do Karty Szczepień określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 849), prowadzonej w postaci elektronicznej w systemie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia. 28c. Wykaz podmiotów przeprowadzających szczepienia ochronne przeciwko COVID-19, o których mowa w ust. 28a, Narodowy Fundusz Zdrowia podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu Zdrowia.”